

تأثیر دوازد هفته تمرين هوایی بر لیپیدهای سرم، توان هوایی و ترکیب بدن در دختران کم توان ذهنی غیرورزشکار

استاد راهنما:

دکتر ناهید بیژه

استاد مشاور:

دکتر مهتاب معظمی

نگارش:

مریم خواجهی

بهمن ماه ۱۳۸۹

چکیده:

سابقه و هدف: اکثریت افراد کم توان ذهنی به خاطر شیوه‌ی زندگی بی تحرک و عدم تمایل به شرکت در فعالیت‌بدری از چاقی و درصد چربی بالا و آمادگی‌ها زی پایین برخوردارند که در نتیجه باعث افزایش بیماری‌های قلبی عروقی می‌شود. به دلیل اهمیت فعالیت بدنی در پیشگیری از بیماری‌های قلبی-عروقی، این تحقیق باهدف بررسی تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر غلظت لیپیدهای سرم، توان هوایی، و عوامل ترکیب بدری (وزن بدن، اندازه دور کمر به دور باسن (WHR) و شاخص توده بودن) در دختران کم توان ذهنی غیورزشکار انجام شد.

مواد و روش کار: آزمودنی‌های این مطالعه ۲۲ دختر کم توان ذهنی بادامنه سنی (۲۰ تا ۲۸ سال) فاقد بیماری خاص بودند که به صورت تصادفی به دوگروه تجربی (۱۲) نفو-کنترل (۱۰) نفر تقسیم شدند. ابتدا اندازه گیری ابعاد بدنی شامل قد، وزن، شاخص توده بدنی، درصد چربی، نسبت دور کمر به دور باسن و حداقل اکسیژن مصروفی انجام شد. سپس بعداز ۱۲ ساعت ناشتابی شبانه نمونه خون اولیه به میزان ۱۰ سی از ورید قدامی بازوی آزمودنی‌ها گرفته شد. پس از آن آزمودنی‌های گروه تجربی در تمرین هوایی (باشدت ۶۰ دقیقه) شرکت کردند. آنگاه مجدداً اندازه گیری‌های شاخص توده بدنی و خون گیری انجام شد و میزان لیپیدهای سرم، اندازه گیری شد. برای مقایسه اطلاعات پیش آزمون و پس آزمون بین گروه‌ها از student-student استنکل و آزمون Lامن ویتنی استفاده شد. برای مقایسه اطلاعات پیش آزمون و پس آزمون درون گروه‌ها از student-student استنکل و آزمون ویلکاکسون استفاده شد. یافته‌های نتایج پس از دوازده هفته تمرین هوایی، تفاوت معناداری در میزان کلسترول، تری گلیسرید، LDL، HDL، شاخص توده بدنی، درصد چربی و نسبت دور کمر به دور باسن در گروه تمرین نشان داد. در حالیکه این تفاوت در گروه کنترل معنادار نبود ($p < 0.05$). نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان می‌دهد دوازده هفته تمرین هوایی می‌تواند بر کاهش غلظت لیپیدهای سرم، دختران کم توان ذهنی غیورزشکار سودمند باشد.

واژه‌های کلیدی: لیپیدهای سرم، توان هوایی، تمرین هوایی، دختران کم توان ذهنی

تعهد نامه اصالت اثر

اینجانب مریم خواجهی تائید میکنم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آنها استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان نامه قبل از احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است. کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشکده تربیت بدنی دانشگاه فردوسی مشهد میباشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو: مریم خواجهی

امضاء دانشجو:

تقدیم به

پدر و مادر عزیزتر از جانم، اسوه‌های محبت، صبوری و ایشار

۹

همسر فداکار و مهربانم

تقدیر و تشکر

اینک که با یاری ایزد منان توانسته‌ام مرحله دیگری از زندگی را پشت سر بگذارم، برخود لازم میدانم از تمامی کسانی که مرا در تحقق این امر یاری داده‌اند تشکر نمایم.

در ابتدا بر خود لازم میدانم که از استاد عزیز و ارجمند سرکار خانم دکتر ناهید بیژه که با حمایتهای دلسوزانه، همه جانبه و بی دریغش انجام این پروژه را ممکن نمود، تشکر نمایم. از سرکار خانم دکتر مهتاب معظمی به خاطر راهنماییهای علمی ارزنده‌شان سپاسگزارم.

فهرست مطالب

۱	فصل اول: طرح تحقیق
۲	مقدمه
۳	بیان مساله:
۵	ضرورت و اهمیت تحقیق:
۶	اهداف تحقیق:
۶	الف) هدف اصلی:
۷	ب) اهداف ویره:
۷	فرضیه های تحقیق:
۸	تعریف عملیاتی واژه ها:
۸	عقب ماندگی ذهنی:
۸	لیپوپروتئینها:
۸	تمرینات هوازی:
۱۰	فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق
۱۱	مبانی نظری تحقیق:
۱۱	فلج مغزی ٹی(CP)
۱۲	سندرم داون ٹی منگولیسم
۱۳	سبب شناسی عقب ماندگی ذهنی
۱۳	راههای پیشگویی عقب ماندگی ذهنی:
۱۴	هوش جیست:
۱۵	درجه بندی کودکان از نظر توان هوشی :
۱۵	طبقه بندی کودکان عقب مانده ذهنی :
۱۶	معلویت ذهنی
۱۶	گروه کودکان دیآموز ٹی متوسط پایین :
۱۷	۲- گروه کودکان عقب مانده ذهنی آموزش پذی ٹی عقب ماندگی خفیه:
۱۷	۳- گروه کودگان عقب مانده ذهنی تربیت پذی ٹی عقب ماندگی متوسط :
۱۷	در مجموع می توان توانایی های این کودکان را چنین تعریف نمود :
۱۸	کودکان عقب مانده ذهنی حمایت پذی (کاملا مترکی) ٹی عقب ماندگان عمیق ٹی ایوله :
۱۸	تابغی فعالیت های تربیت بدی بر ویژگی های ٹی گویی حرکتی و جسمی دانش آموزان کم توان ذهنی:
۱۹	تابغی فعالیت های تربیت بدی و ورزشی دررشد توانمندی ها و مهارتهای جسمی، حسی و حرکتی معلواین ذهنی:

۲۱	منشا لیپوپروتئینهای خون و طبقه بندی آنها:
۲۲	طبقه بندی لیپوپروتئینها:
۲۳	شیلومیکرونها
۲۴	لیپوپروتئین با دانسیته بسیار پایین VLDL
۲۵	لیپوپروتئین با دانسیته پایین LDL
۲۶	ساختمان LDL انسانی
۲۷	لیپوپروتئینهای دارای دانسیته متوسط (IDL)
۲۸	لیپوپروتئین با دانسیته بالا HDL
۲۹	انواع لیپیدها
۳۰	کلسترول
۳۱	تری گلیسرید(تری اسیل گلیسرول)
۳۲	تجزیه چربیها
۳۳	آترواسکلروز و بیماری های قلبی_ عروقی
۳۴	ریسک فاکتورهای قلبی عروقی
۳۵	تأثیر فعالیت بدنی بر برخی از لیپیدها ولیپوپروتئینهای خون و VO _{2max}
۳۶	اثر ورزش بر کلسترول
۳۷	اثر ورزش بر HDL
۳۸	اثر ورزش بر LDL
۳۹	اثر ورزش بر ترکیب بدن
۴۰	ورزش و کاهش بیماریهای قلبی عروقی
۴۱	پژوهش‌های علمی انجام شده داخل کشور
۴۲	پژوهش‌های علمی انجام شده در خارج کشور
۴۳	فصل سوم: روش تحقیق
۴۴	روش تحقیق:
۴۵	شرط انتخاب آزمودنیها و شرایط ورود به پژوهش:
۴۶	امکانات وابزارهای مورد استفاده:
۴۷	روش جمع آوری داده ها
۴۸	ارزیابی اطلاعات فردی:
۴۹	روش تعیین شدت تمرین
۵۰	پیش فرض های تحقیق :
۵۱	فصل چهارم: گفته های تحقیق

۵۲	آزمون فرضیه های تحقیق.
۵۲	فرضیه ۱: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان تری گلیسریت سرم تاثیر معنادار ندارد.
۵۴	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان تری گلیسریت سرم تاثیر معنادار دارد.
۵۵	فرضیه ۲: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان کلسیتروول سرم تاثیر معنادار ندارد.
۵۶	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان کلسیتروول سرم تاثیر معنادار دارد.
۵۷	فرضیه ۳: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان HDL سرم تاثیر معنادار ندارد.
۵۸	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان HDL سرم تاثیر معنادار دارد.
۵۹	فرضیه ۴: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان LDL سرم تاثیر معنادار ندارد.
۶۰	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان LDL سرم تاثیر معنادار دارد.
۶۱	فرضیه ۵: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان درصد چربی بدن تاثیر معنادار ندارد.
۶۲	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان درصد چربی بدن تاثیر معنادار دارد.
۶۳	فرضیه ۶: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان حداکثر اکسیژن مصرفی تاثیر معنادار ندارد.
۶۴	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان حداکثر اکسیژن مصرفی تاثیر معنادار دارد.
۶۵	فرضیه ۷: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان نسبت دور کمر به دور ران تاثیر معنادار ندارد.
۶۷	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان نسبت دور کمر به دور ران تاثیر معنادار دارد.
۶۸	فرضیه ۸: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان وزن تاثیر معنادار ندارد.
۶۹	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان وزن تاثیر معنادار دارد.
۷۰	فرضیه ۹: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان شاخص توده بدی تاثیر معنادار ندارد.
۷۱	نتیجه: دوازده هفته تمرنی هوایی بر میزان شاخص توده بدی تاثیر معنادار دارد.
۷۳	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۷۴	خلاصه تحقیق.
۷۵	نتایج تحقیق:
۷۵	بحث و بررسی نتایج تحقیق
۸۰	نتیجه گیری
۸۲	پیشنهادهای مبتنی بر یافته های تحقیق
۸۲	پیشنهادهایی برای تحقیقات آینده
۸۲	منابع

فهرست جدولها

- جدول ۱: نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای متغیرهای تحقیق (گروه تجربی) ۵۱
- جدول ۲: نتایج آزمون کولموگروف_ اسمیرنوف برای متغیرهای تحقیق(گروه کنترل) ۵۲
- جدول ۳: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد تری گلاھری، تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۵۳
- جدول ۴: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون تری گلاھری و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۵۴
- جدول ۵: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد کلسترول، تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۵۶
- جدول ۶: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد کلسترول و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۵۷
- جدول ۷: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون کلسترول و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۵۸
- جدول ۸: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد HDL، تعیین معناداری با استفاده از آزمون t -student ۵۸
- جدول ۹: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون HDL و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۵۸
- جدول ۱۰: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد LDL معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۰
- جدول ۱۱: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون LDL و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۰
- جدول ۱۲: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد درصد چربی بدن، تعیین معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۲
- جدول ۱۳: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون درصد چربی بدن و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۲
- جدول ۱۴: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون انحراف استاندارد حداکثر اکسپشن مصرفی، تعیین معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۴
- جدول ۱۵: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون حداکثر اکسپشن مصرفی و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۵
- جدول ۱۶: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد نسبت دور کمر به دور ران، تعیین معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۶
- جدول ۱۷: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون نسبت دور کمر به دور ران و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student ۶۷

جدول ۱۸: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد وزن، تعیین معناداری با استفاده از آزمون t -student
۶۸-----

جدول ۱۹: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون وزن و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student
۶۹-----وابسته.

جدول ۲۰: تفاضل میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون $\pm$ انحراف استاندارد شاخص توده بدی، تعیین معناداری با استفاده از آزمون t -student
۷۰----- مستقل.

جدول ۲۱: انحراف استاندارد $\pm$ میانگینهای پیش آزمون و پس آزمون شاخص توده بدی و تعیین سطح معناداری با استفاده از آزمون t -student
۷۱-----وابسته.

فهرست شکلها

- شکل ۱: ساختمان شماتیک ذره LDL ۲۴
- شکل ۲: ساختمان شماتیک ذره HDL ۲۶
- شکل ۳: ته نشینی لیپوپروتئینها و روند بیماری آتروواسکلروز با تحریک سلولهای عضلانی صاف ۳۰

فهرست نمودارها

- نمودار ۱: مقایسه تغییرات تری گلیسریت خون از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۵۵-----
- نمودار ۲: مقایسه تغییرات کلسترول خون از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۵۷-----
- نمودار ۳: مقایسه تغییرات HDL خون از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۵۹-----
- نمودار ۴: مقایسه تغییرات LDL خون از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۶۱-----
- نمودار ۵: مقایسه تغییرات درصد چربی بدن از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۶۳-----
- نمودار ۶: مقایسه تغییرات حداکثر اکسیژن مصروفی از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۶۵-----
- نمودار ۷: مقایسه تغییرات نسبت دور کمر به دور ران از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۶۷-----
- نمودار ۸: مقایسه تغییرات وزن بدن از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۶۹-----
- نمودار ۹: مقایسه تغییرات شاخص توده بدن از مرحله پیش آزمون تا پس آزمون در گروه کنترل و تجربی. ۷۲-----

فصل اول

طرح تحقیق

مقدمه

گاهی مواجهه با یک واقعیت می تواند نگرشی جدید و متمایز از گذشته در ما ایجاد کند شناخت دنیای دیگر که در مجاورت ما در جامعه حضور دارند؛ دنیای زلال و بی پیرایه معلومین ذهنی نیز از این دسته اند، آنان که بدون پرده های عقل حسابگر پوشاننده شخصیت درونی، ساده و صادقانه و بی تکلف اند. آدمی در بستر پر فراز و نشیب زندگی خویش همواره طعمه حوادث ناشناخته و بلایای پیش بینی نشده بوده که او از نعمت سلامت زندگی مستقل محروم می ساخته است. (۱)

شکنندگی بیولوژی انسان باعث می شود که در هر زمان و در هر مکان در معرض معلومیت قرار گیرد این اقتضای جامعه متمدن امروزی است که برای هر گونه مصیبت غیر متربقه ای پیش بینی لازم را بکند بنابراین جای آن است که هر انسانی در وقت توانایی به فکر انسانهای معلوم بوده و در راه فراهم آوردن امکانات و بازتوانی و تطابق آنان با دنیای کار و زندگی تلاش نماید. امروزه هزاران انسان وجود دارند که از معلومیتهای مختلف رنج می بردند و این واقعیتی است که جامعه بشری بیش از هر زمان دیگری آن را احساس می کند. (۱)

معلومان از جامعه خود چه می خواهند و انتظارشان از دنیای غیر معلومان چیست؟ خواسته آنان بسیار ساده و اولیه است : داشتن حق حیاط و یک زندگی تا حد امکان مستقل به گونه ای که خود را سر بار جامعه و نیازمند ترحم دیگران ندانند . معلومان انتظار درک شدن از سوی جامعه و جذب شدن در فعالیتهای اجتماعی آن را دارند و این ضرورتی حیاتی است که افراد جامعه این واقعیت را باید بپذیرند و چون یک پدیده اجتماعی با آن برخورد نمایند و این باور را داشته باشند که ممکن است روزی مشکل خود آنان باشد. (۱)

در دهه های اخیر با توجه به تأثیر های تأیید شده فعالیت های منظم بدنی در ۱- سلامت جسمانی ، ۲- پیشگیری از معلومیت های ثانویه ، ۳- تحول بهنجار شخصیت ، ۴- شکوفایی ظرفیت های روانی و ۵- فرایند اجتماعی شدن این گروهها مقوله تربیت بدنی و ورزش کودکان و نوجوانان با نیاز های ویژه مورد توجه مجتمع جهانی قرار گرفته است . (۲)

امروزه در تربیت بدنی معلولان و افراد با نیاز های ویژه این شعار مطرح است که هر ورزشکار معلول یک برنده است . همین که دانش آموزان با نیاز های ویژه به زمین بازی قدم گذاشت و آمادگی خود را برای انجام فعالیت های تربیت بدنی اعلام نمود او یک برنده است و به همین دلیل می بایست مورد تشویق قرار گیرد . هدف از ورزش این افراد پیش از توجه به جنبه قهرمانی و کسب مدال ، همگانی شدن ورزش و انجام فعالیت بدنی برای تمامی افراد با نیاز های ویژه است . توسعه تربیت بدنی برای این افراد مستلزم امکانات و تجهیزات گران قیمت نیست . بهره گیری از شیوه های جدید و استفاده از تجربه های دیگران و اصلاح دیدگاه نسبت به اهمیت و جایگاه تربیت بدنی آنها، راهگشای توسعه و ارتقای ورزش افراد معلول با نیاز های ویژه است . (۲)

شیوع بالای بیماری های قلبی – عروقی در کشور به دلیل شیوع قابل توجه عوامل خطر (ریسک فاكتور ها) بیماری های قلبی عروقی در جامعه است . بدین ترتیب لازم است در قالب برنامه های پیشگیرانه در سطح جمعیت و در جهت کاهش عوامل خطر قلبی – عروقی گام برداریم . (۳) از آن جای که یکی از راههای پیشگیری مداخله ای از بیماری قلبی عروقی اصلاح سبک زندگی غیر سالم و از آن جمله کم تحرکی است (۴) . محقق در صدد دارد تا پژوهشی را در این زمینه با هدف مطالعه تاثیر دوازده هفته تمرین هوازی بر برخی از لیپیدهای خون و آمادگی هوازی و ترکیب بدن انجام دهد به امید این که این پژوهش توانسته باشد بعضی از مشکلات معلولین ذهنی که به تعبیر علامه طباطبایی مستضعفین ذاتی جامعه و به دلیل عقب ماندگی هوش دارای یک مظلومیت مضاعف هستند را یادآوری نموده و در جهت حل آنها کوشیده باشد و زمینه مناسبی برای تحقیقات بیشتر در این زمینه را فراهم نماید و در نتیجه آن جهت پیشگیری از این مشکلات بکار رود .

بیان مساله:

براساس تعریف انجمن ناتوانی ذهنی امریکا^۱ عقب ماندگی ذهنی به شرایطی اطلاق میشود که در ان عملکرد کلی ذهن به طور مشخص پایین تر از حد متوسط است و در عین حال در رفتارهای انطباقی کودک در دوره رشد تاخیر و نارسایی دیده میشود. دوره رشد را معمولاً حدفاصل تولد تا ۱۸ سالگی میدانند. بنابراین نارساییهای که بعد از سن ۱۸ شروع میشوند عقب ماندگی ذهنی تلقی نمیشود. این افراد در انجام مهارت‌های سازگاری، در دو یا چند حوزه‌ی زیر محدودیت دارند؛ مراقبت از خود، ارتباط، زندگی خانوادگی، سودمندی اجتماعی، حفظ سلامتی، عملکرد شغلی و تحصیلی؛ حدود ۱ تا ۲ درصد افراد جامعه به دلایل گوناگونی دچار عقب ماندگی ذهنی می‌شوند.^(۵)

افراد کم توان ذهنی بی تحرک تر و غیر فعال تر از همسالان سالم خود می‌باشند و میل به شرکت در فعالیت‌های بدنی کمتر دارند و معمولاً کم تحرکی و بعضاً بی حرکتی زمینه مشکلات پزشکی از جمله بیماری سرخک کرونری، فشار خون بالا، چاقی، پوکی استخوان، دیابت بزرگسالی نوع دو، فشار روانی، بیماری بی خوابی، و کمر درد است و همچنین در این افراد امید زندگی پایین تر از سایر افراد جامعه می‌باشد و دلیل اصلی مرگ و میرشان مشکلات قلبی – تنفسی می‌باشد.^(۶)

بسیار روشن است که کودکان کم توان ذهنی نیاز دارند از نظر آمادگی جسمانی، توانایی حرکتی و مکانیک بدن پیشرفت کنند. وضعیت بدنی اغلب این افراد معمولاً ضعیف است و شادابی جسمی چندانی ندارند. نحوه‌ی گام برداشتن آنان نا متعادل و نا استوار است و حکایت از آن دارد که هماهنگی کلی حرکات بدن اکثر آنها ضعیف است. در مطالعات مقایسه‌ای همیشه دانش آموزان کم توان ذهنی در زمینه قدرت، استقامت، چابکی، تعادل، سرعت دویدن، انعطاف پذیری و زمان واکنش نسبت به کودکان هنجار امتیاز‌های پایین تری کسب می‌کنند. به طور کلی می‌توان گفت که دانش آموزان آموزش پذیر در انجام امور حرکتی بین ۲ تا ۳ سال از کودکان هنجار عقب تر هستند.^(۷)

^۱ Amerriican Association of Mental deficieny: (AAMD)

بسیاری از تحقیقات میزان درصد چربی و ترکیب بدن بالایی را برای این افراد گزارش کرده اند که برای سلامتی آنان مضر باشد و تلاش محققین این است که وزن افراد کم توان ذهنی را با محدودیت دریافت کالری و فعالیت بدنی و ترکیبی از این دو کنترل کنند.(۸)

آمادگی قلبی - عروقی یکی از فاکتور های مهم آمادگی جسمانی وابسته به سلامت است سطوح پایین آمادگی قلبی عروقی با بیماری هایی چون فشار خون ، چاقی و انواع سرطانها و دیابت نوع (۲) و پوکی استخوان و سکته قلبی و بیماری های قلبی عروقی وابسته است ، تحقیقات نشان می دهند افراد کم توان ذهنی از سطح آمادگی قلبی - تنفسی پایین تری نسبت به همسالان سالم خود برخوردار می باشند .(۹) عدم فعالیت در افراد عقب مانده ذهنی نه تنها به عنوان یک عامل خطر بیماری کرونری قلب (CHD) بلکه عامل خطر پر فشار خونی و عدم تحمل گلوکز (دیابت بزرگسالی) ، افزایش چربیهای سرم (کلسترول ، تری گلیسرید) ، کمبود کلسترول ، HDL و پر واکنشی در مقابل استرس نیز به شمار می رود . از آنجا که هر یک از این مشکلات ، خود به تنها یی ، یک عامل خطر CHD هستند ، ولی فعالیت بدنی - مستقیم یا غیر مستقیم - خطر CHD را می کاهد . در حقیقت یکی از درمانهای غیر دارویی اصلی برای فشار خون ، دیابت بزرگسالی (نوع دو) افزایش های چربیهای سرم و استرس ، افزایش سیستماتیک فعالیت بدنی است .(۱۰)

در حال حاضر بیماری های قلبی عروقی اولین عامل مرگ و میر در کشور های صنعتی در حال توسعه شناخته شده اند . بررسی های همه گیرشناسی نشان داده اند که زندگی بی تحرک ، ضعف آمادگی هوازی و سطح چاقی از عامل های مهم بیماری های کرونری قلب به شمار می روند .(۱۱) بنابراین در پژوهش حاضر محقق به دنبال مطالعه تأثیر تمرين هوازی بر لیپیدهای سرم و ترکیب بدن و ظرفیت هوازی است و هدف محقق این است که آیا برنامه تمرين هوازی موجب کاهش این ریسک فاکتور های قلبی عروقی می شود یا خیر ؟

ضرورت و اهمیت تحقیق:

اکثریت افراد کم توان ذهنی به خاطر شیوه‌ی زندگی بی تحرک و عدم تمایل به شرکت در فعالیت بدنی از چاقی و درصد چربی بالا و آمادگی هوازی پایین برخوردارند . (۷) در این گروه میل به شرکت در فعالیت‌های فیزیکی ورزش کم است و معمولاً کم تحرکی و بعض‌ای حرکتی زمینه ظهور بیماری‌های قلبی عروقی و چاقی را مساعد می کند.(۶) یک سبک زندگی سالم به طور قوی مرتبط با فعالیت بدنی منظم است ، افراد با فعالیت فیزیکی بیشتر دارای طول عمر بیشتر و به دنبال آن کاهش شیوع بیماری‌های قلبی عروقی و مرگ و میر ناشی از آن را دارد . در طول دهه‌های گذشته نشان داده شده است که تمرین ورزشی به طور مطلوب چگالی استخوان ، ترکیب بدن و چربی‌های خون را تعدیل می کند.(۱۱) اما تحقیقات تجربی کمی به بررسی تأثیر تمرین هوازی بر فاکتور قلبی – عروقی و عوامل ترکیب بدن در این گروه خاص انجام گرفته است بنابراین این تحقیق با هدف بررسی ۳ ماه تمرین هوازی بر نیمرخ چربیهای خون ، توان هوازی ، و عوامل ترکیب بدنی (وزن بدن ، اندازه دور کمر به دور باسن (WHR) و شاخص توده بودن) دختران کم توان ذهنی انجام گردید . سعی بر آن است که تأکید بر قرار دادن ورزش و فعالیت بدنی در برنامه زندگی دختران کم توان ذهنی ، باعث افزایش سلامت آنها شود .
به هر حال این پژوهش می تواند اطلاعات تخصصی لازم را به متخصصین تربیت بدنی و علوم ورزشی و مسئولان و معلمان و کارشناسان ورزش معلولین و خانواده‌های این افراد ارائه نموده تا برنامه‌های ورزشی ویژه و مختص با نیاز افراد کم توان ذهنی در راستای حفظ سلامتی و تندرستی و اصلاح شیوه‌ی زندگی آنان طراحی و در اختیار آنان قرار دهد.

اهداف تحقیق:

الف) هدف اصلی:

"بررسی تاثیردوازده هفته تمرین هوازی بر لیپیدهای سرم (کلسترول، تری گلیسرید، LDL و HDL)، شاخص توده بدن (BMI)، نسبت دور کمر به دور باسن(WHR)، درصد چربی بدن و آمادگی قلبی – عروقی (Vo₂ Max) در دختران کم توان ذهنی غیرورزشکار"

ب) اهداف ویژه:

- ۱- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر میزان کلسترول سرمه دختران کم توان ذهنی
- ۲- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر میزان تری گلیسرید سرمه دختران کم توان ذهنی
- ۳- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر میزان LDL سرمه دختران کم توان ذهنی
- ۴- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر میزان HDL سرمه دختران کم توان ذهنی
- ۵- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر میزان درصد چربی دختران کم توان ذهنی
- ۶- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر میزان حداکثر اکسیژن مصرفی دختران کم توان ذهنی
- ۷- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر نسبت دور کمر به دور بدن (WHR) دختران کم توان ذهنی

۸- تعیین تاثیر دوازده هفته تمرین هوایی بر شاخص توده بدن (BMI) دختران کم توان ذهنی

فرضیه های تحقیق:

- ۱- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر میزان کلسترول سرمه تاثیر دارد.
- ۲- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر میزان تری گلیسرید سرمه تاثیر دارد.
- ۳- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر میزان LDL سرمه تاثیر دارد.
- ۴- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر میزان HDL سرمه تاثیر دارد.
- ۵- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر میزان درصد چربی تاثیر دارد.
- ۶- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر میزان حداکثر اکسیژن مصرفی تاثیر دارد.
- ۷- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر نسبت دور کمر به دور بدن (WHR) دختران کم توان ذهنی تاثیر دارد.
- ۸- دوازده هفته تمرین امادگی قلبی عروقی (هوایی) بر شاخص توده بدن (BMI) دختران کم توان ذهنی تاثیر دارد.